

[Weikop.]

stændigheder ved indgåelse af forlig må selvsagt fremkalde visse betænkeligheder, når der en anden gang skal drøftes forlig om sager, hvor den højtærede minister er med.

Jeg må sige, at jeg synes, det er noget underligt sjuskeri, at man stryger en paragraf om prismærkning i monopolloven og foreslår den indsat i skærpet affattelse i en anden lov, og det til trods for at alle dog for et år siden var enige om, at monopolloven skulle fremtræde som en helhed. Ja, man gør sig end ikke den ulejlighed at foreslå paragraftallene ændret, når man trækker en paragraf ud af loven.

Når det foreslås, at monopolloven skal ændres sådan, at prisforhøjelser for de varer, der er opført på en særlig fortegnelse, altid skal anmeldes, selvom sådan anmeldelse efter monopolloven skulle bortfalde den 1. juli 1956, må jeg også her henvise til, at denne dato indgik som et forlig mellem partierne. Der var meget store drøftelser derom, men det var et forlig.

En meget vidtgående bestemmelse ønskes indføjet i monopolloven, nemlig den, at monopoltilsynet kan bestemme, at en branche — ja, der står virkelig „en branche“ — selv skal bære omkostningsstigningerne efter den 1. marts 1956, til trods for at virksomhederne indenfor en branche jo kan have vidt forskellig bæreevne. Det er svært at få øje på begrundelsen for at give monopoltilsynet en så vidtgående bemyndigelse. Jeg synes, at der skal en næsten enestående dristighed til at foreslå en så vidtgående bemyndigelse i en tid, hvor vi jo alle ønsker at komme væk fra bemyndigelseslove. Jeg kunne næsten have lyst til at spørge: Hvorfor arbejder man i denne bestemmelse med omkostningsstigninger efter den 1. marts 1956, når man i lovforslaget om priser arbejder med skæringsdatoen den 12. april 1956? Der er formentlig nogen visdom heri, men den er i hvert fald svær at se.

Når der i det hele taget foreslås så vidtgående bestemmelser overfor erhvervene, som tilfældet er, forstår man egentlig knap, at regeringen ikke har taget revl og krat med. Hvorfor har regeringen ikke taget takster og afgifter med eller hele transportområdet? Takster og afgifter, som opkræves af kommuner hele landet over, er ikke med. Der

er adskillige kommuner og institutioner, der opkræver takster og afgifter, som kan føre til meget høje priser, også selvom de pågældende kommunale virksomheder arbejder med meget betydeligt overskud. Alt dette påvirker jo dog priserne. Det afgørende for regeringen må da have været, at ingen må kunne påvirke priserne i opadgående retning, eller rettere sagt, at man vil søge at hindre, at priserne påvirkes i opadgående retning. Men når man har undladt at tage visse ting med, ser det ud, som om det har været et vist hastværksarbejde til trods for, at man jo nok tør sige, at man har skrabet bunden, når det drejer sig om det private erhverv.

Udgangspunktet for denne lovgivning er, som det er blevet sagt, faktisk mæglingforslaget, og man må ikke glemme, at både arbejdsgiverne og De samvirkende Fagforbund er gået ind for dette forslag. Jeg er derfor helt enig med det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen i, at man er gået ind for dette mæglingforslag under forkerte forudsætninger, hvis de lovforslag, der foreligger her, bliver gennemført.

I lønoverenskomsterne sikres der en bestemt løn, dyrtidsregulering, arbejdstid og andet; det gør der altid, men de erhvervsdrivende sikres jo ingen af delene. Der er tusindvis af stræbsomme erhvervsdrivende, der sidder i langt mere usikre og dårlige kår end de folk, der sikres løn- og dyrtidstillæg gennem overenskomsterne. Jeg siger slet ikke dette, fordi jeg mener, at de erhvervsdrivende skal have sikkerhed for at opnå en bestemt fortjeneste eller have dyrtidstillæg, selvfølgelig ikke. De erhvervsdrivende må tjene mere eller mindre og tage de tab, som forholdene fører med sig; det er de erhvervsdrivendes vilkår. Men erhvervene må sikres imod overflødige indgreb, og både forbrugerne og erhvervene må værnes mod, at der opbygges et stort og kostbart administrationsapparat, der savner begrundelse. Disse lovforslag medfører dynger af papir og udvidelse af kontorer, som staten skal bruge penge til, og som forbrugerne skal betale. Når man ved, at de i sin tid gennemførte sparebeviser kostede 14 mill. kr. i administration, kan man tænke sig, hvad lovforslagene indebærer af udgifter.

Derfor er det naturligt, at jeg også berører det, der står i „Berlingske Aftenavis“